

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-VII

GEOO7: Evolution of Geographic Thought

Day and Date: Thursday, 11/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 ---- is known as the father of history.
 a) Pythagoras b) Herodotus c) Eratosthenes d) Hipparchus
- 2 Saptakhande (Seven continent) and Saptasamudra (Seven seas) around them was the concept of the world by the ----thinkers.
 a) Greek b) Roman c) Arab d) Indian
- 3 --- He is known as the founder of cartography.
 a) Strabo b) Ptolemy c) Eratosthenes d) Hipparchus
- 4 ----- was came to India in 1333 during the rules of Sultan Muhammad Tukulgha.
 a) Al Biruni b) Al Idrisi c) Ibn Battuta d) Ibn Khaldun
- 5 ----- Dwipa means the present land of India.
 a) Jambu b) Plaksh c) Shalmali d) Crouch
- 6 According to Halford Mackinder ----- power will be effective and decisive.
 a) Land b) Sea c) Air d) Nuclear
- 7 ----- is known as the founder of the British school of Geography.
 a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 8 In 1830, the Royal Geographical Society was founded in -----.
 a) Britain b) America d) Germany d) France
- 9 The concept of small geographical areas (Pays) was introduced by -----.
 a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 10 The research paper on “Geographical Pivot of History” was read by-----.
 a) Alexander von Humboldt b) Vidal de La Blache c) Halford Mackinder d) W. M. Davis
- 11 The whole world is studied as one unit or part, in this branch of geography----.
 a) Regional b) General c) Physical d) Human
- 12 Whatever we studied in the geography at present will be part of ----- geography in future.
 a) Historical b) Contemporary c) Regional d) General

13 ----- is considered as the founder of neo-determinism/environmentalism.

- a) Ratzel b) Aristotle c) Stabo d) Bernhard Varenius

14 ----- said that man is a product of the earth's surface.

- a) Ratzel b) Ellen Semple c) Stabo d) Bernard Verenius

15 Veranius says ----- geography is the general study of the earth.

- a) Regional b) General c) Physical d) Human

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Ancient Indian Seven Dwipas
- 2 Contribution of Aryabhat in geography
- 3 American school of geography
- 4 Dualism

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the reasons for the development of geography during the Arab period.
- 2 Describe the contribution of W. M Davis
- 3 Explain concept of Determinism
- 4 Describe the difference between historical geography and contemporary geography

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Write the geographical contribution of Alexander von Humboldt.
- 2 Explain the dualism of Physical geography versus Human geography.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ---- यांना इतिहासाचा जनक म्हणून ओळखतात.
अ) पायथागोरस ब) हिरोडोटस क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
- 2 सप्तखंडे व त्यांभोवती असलेले सप्तसमुद्र अशी ----- विचारवंतांची जगाबद्दलची संकल्पना होती.
अ) ग्रीक ब) रोमन क) अरब ड) भारतीय
- 3 --- यांना मानचित्र कलेचे संस्थापक म्हणून ओळखतात.
अ) स्ट्रॅबो ब) टॉलेमी क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
- 4 ----- हा 1333 मध्ये सुल्तान मुहम्मद तुकलघाच्या काळात भारतात आला.
अ) अल बिरुनी ब) अल इद्रिसी क) इब्र बतूता ड) इब्र खाल्दून
- 5 ----- द्विप म्हणजेच सध्याची भारतभूमी होय.
अ) जंम्बु ब) प्लक्ष क) शाल्मली ड) क्रौंच

- 6 हॉलफोर्ड मॅकींडर यांच्या मते ----- शक्ती प्रभावी व निर्णायक ठरेल.
अ) भू ब) सागरी क)हवाई ड) अणुशक्ती
- 7 ----- यांना ब्रिटीश भौगोलिक सांप्रदायाचा संस्थापक म्हणून ओळखले जाते.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 8 1830 मध्ये रॉयल जिऑग्राफीकल सोसायटीची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.
अ) ब्रिटन ब) अमेरिका क)जर्मनी ड) फ्रांस
- 9 लघु भौगोलिक क्षेत्र (pays) संकल्पना ----- यांनी मांडली.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 10 ----- यांनी 'इतिहासाचे भौगोलिक हृदयस्थल' या शोधनिबंधाचे वाचन केले.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क)हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
- 11 --- भूगोल या शाखेत सर्व जग हे एक घटक किंवा भाग मानून अभ्यास केला जातो.
अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी
- 12 सध्या भूगोलमध्ये जे काही अभ्यास करतो तो भविष्यात ---- भूगोलाचा एक भाग असेल.
अ) ऐतिहासिक ब) समकालीन क)प्रादेशिक ड) सामान्य
- 13 -----यांना नव निश्चयवादाचा/पर्यावरणवादाचा संस्थापक मानतात.
अ) रॅटझेल ब) अॅरिस्टॉटल क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 14 ----- यांनी मानव पृथ्वीच्या पृष्ठभागाची उत्पत्ती आहे असे म्हटले.
अ) रॅटझेल ब) एलेन सॅपल क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
- 15 ----- भूगोल म्हणजेच पृथ्वीचा सर्वसाधारण अभ्यास होय असे व्हेरेनियस यांनी म्हटले.
अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 प्राचीन भारतीय सप्तद्वीपे
- 2 आर्यभट्ट यांचे भूगोलातील योगदान
- 3 अमेरिकन भौगोलिक सांप्रदाय
- 4 द्वैतवाद

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 अरब कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.
- 2 डब्लू. एम. डेविस यांचे भौगोलिक योगदान थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.
- 4 ऐतिहासिक भूगोल व समकालीन भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.
- 2 प्राकृतिक भूगोल विरुद्ध मानवी भूगोल द्वैतवाद स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: March/April-2023
Geography (Optional) Paper-VII
GEOO7: Evolution of Geographic Thought

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ---- यांना इतिहासाचा जनक म्हणून ओळखतात.
अ) पायथागोरस ब) हिरोडोटस क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
Option 2
- 2 सप्तखंडे व त्यांभोवती असलेले सप्तसमुद्र अशी ----- विचारवंतांची जगाबद्दलची संकल्पना होती.
अ) ग्रीक ब) रोमन क) अरब ड) भारतीय
Option 4
- 3 --- यांना मानचित्र कलेचे संस्थापक म्हणून ओळखतात.
अ) स्ट्रॅबो ब) टॉलेमी क) इरेटोस्थेनीस ड) हिप्पारकस
Option 2
- 4 ----- हा 1333 मध्ये सुल्तान मुहम्मद तुकलघाच्या काळात भारतात आला.
अ) अल बिरुनी ब) अल इद्रिसी क) इब्र बतूता ड) इब्र खाल्दून
Option 3
- 5 ----- द्विप म्हणजेच सध्याची भारतभूमी होय.
अ) जंम्बु ब) प्लक्ष क) शात्मली ड) क्रौंच
Option 1
- 6 हॉलफोर्ड मॅकींडर यांच्या मते ----- शक्ती प्रभावी व निर्णायक ठरेल.
अ) भू ब) सागरी क) हवाई ड) अणुशक्ती
Option 1
- 7 ----- यांना ब्रिटीश भौगोलिक सांप्रदायाचा संस्थापक म्हणून ओळखले जाते.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 3
- 8 1830 मध्ये रॉयल जिऑग्राफीकल सोसायटीची स्थापना ----- मध्ये करण्यात आली.
अ) ब्रिटन ब) अमेरिका क) जर्मनी ड) फ्रांस
Option 1
- 9 लघु भौगोलिक क्षेत्र (pays) संकल्पना ----- यांनी मांडली.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 2
- 10 ----- यांनी 'इतिहासाचे भौगोलिक हृदयस्थल' या शोधनिबंधाचे वाचन केले.
अ) अलेक्झांडर फॉन हंबोल्ट ब) व्हीदाल-डी-ला-ब्लाश क) हॉलफोर्ड मॅकींडर ड) डब्लू. एम. डेविस
Option 3
- 11 --- भूगोल या शाखेत सर्व जग हे एक घटक किंवा भाग मानून अभ्यास केला जातो.
अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क) प्राकृतिक ड) मानवी
Option 2
- 12 सध्या भूगोलमध्ये जे काही अभ्यास करतो तो भविष्यात ---- भूगोलाचा एक भाग असेल.
अ) ऐतिहासिक ब) समकालीन क) प्रादेशिक ड) सामान्य
Option 1
- 13 ----- यांना नव निश्चयवादाचा/पर्यावरणवादाचा संस्थापक मानतात.
अ) रॅटझेल ब) अॅरिस्टॉटल क) स्ट्रॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस
Option 1

14 ----- यांनी मानव पृथ्वीच्या पृष्ठभागाची उत्पत्ती आहे असे म्हटले.

अ) रॅटझेल ब) एलेन सॅपल क)स्टॅबो ड) बर्नार्ड व्हेरेनियस

Option 3

15 ----- भूगोल म्हणजेच पृथ्वीचा सर्वसाधारण अभ्यास होय असे व्हेरेनियस यांनी म्हटले.

अ) प्रादेशिक ब) सामान्य क)प्राकृतिक ड) मानवी

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 प्राचीन भारतीय सप्तद्वीपे

Ans:

2 आर्यभट्ट यांचे भूगोलातील योगदान

Ans:

3 अमेरिकन भौगोलिक सांप्रदाय

Ans:

4 द्वैतवाद

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 अरब कालखंडामध्ये भूगोलाच्या विकासाची कारणे विशद करा.

Ans:

2 डब्ल्यू. एम. डेविस यांचे भौगोलिक योगदान थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 निसर्गवाद संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

4 ऐतिहासिक भूगोल व समकालीन भूगोलातील फरक स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 अलेक्झांडर व्हॉन हंबोल्ट यांचे भौगोलिक योगदान लिहा.

Ans:

2 प्राकृतिक भूगोल विरुद्ध मानवी भूगोल द्वैतवाद स्पष्ट करा.

Ans:
